

วงถวันเสรีภาพสื่อ

โพสต์ทูเดย์- เวทีเสวนาเนื่องในวันเสรีภาพสื่อมวลชนโลกเรื่องเสรีภาพสื่อ...ประชาชนได้อะไร? เมื่อวันที่ 3 พ.ค.ที่ผ่านมา ซึ่งจัดขึ้นโดยสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยร่วมกับสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้ร่วมกันเรียกร้องให้สื่อมวลชนเปิดพื้นที่ให้ชาวบ้านมากขึ้น

พลิกอ่านรายละเอียดหน้า **B10**

เรียกร้องสื่อเปิดพื้นที่ 'คนเล็กคนน้อย' สร้างจุดสมดุล ลดความขัดแย้ง

■ สนวิวัฒน์ เพ็ชรล่อเหลียน

6 เวทีเสวนาเนื่องในวันเสรีภาพสื่อมวลชนโลก เรื่อง เสรีภาพสื่อ...ประชาชนได้อะไร? เมื่อวันที่ 3 พ.ค.ที่ผ่านมา ซึ่งจัดขึ้นโดยสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ร่วมกับสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้ร่วมกันเรียกร้องให้สื่อมวลชนเปิดพื้นที่ให้ชาวบ้านมากขึ้น

สนวิวัฒน์ ร้อยแก้ว ประธานกลุ่มรักษ์เชียงใหม่ของ จ.เชียงใหม่ วิพากษ์ว่า การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะมนุษย์เริ่มต้นสื่อสารกันตั้งแต่เกิด ฉะนั้นสื่อมวลชนจำเป็นต้องมีเสรีภาพ หากไม่มีเสรีภาพเท่ากับว่าไม่ใช่สื่อมวลชน จะเป็นเพียงแค่อุปกรณ์เท่านั้น

เขาฉายภาพว่า อ.เชียงใหม่ของ จ.เชียงใหม่ เป็นเมืองชายขอบและมีโครงการพัฒนาเข้ามาหลากหลาย แนนอนว่ามีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งข้อเสียจะเกิดขึ้นกับชาวบ้าน และคนตัวเล็กตัวน้อย ดังนั้นหากสื่อมวลชนไม่มีเสรีภาพที่จะบอกกล่าวความเดือดร้อนให้สาธารณะ ประชาชน และผู้มีอำนาจรับทราบ ปัญหาจะไม่ได้รับการแก้ไข

ตัวอย่างเช่น นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษที่รัฐบาล

จะต้องผลักดันให้เกิดขึ้น คนท้องถิ่นจะสูญเสียทั้งทรัพยากรท้องถิ่น วิถีวัฒนธรรม แต่เมื่อสื่อตกอยู่ภายใต้อำนาจรัฐโดยไม่มีเสรีภาพ สื่อก็จะนำเสนอแต่มุมดีของโครงการ ถ้ามองแล้วชาวบ้านจะอยู่อย่างไร ดังนั้นเรื่องเสรีภาพของสื่อจึงมีความสำคัญที่สุด

“สื่อที่นำเสนอโดยมีเสรีภาพจะทำให้เกิดความคิด ทำให้เรามองเห็นในสิ่งที่ดีและไม่ดี สุดท้ายก็จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสังคม นั่นคือประชาธิปไตย เสรีภาพของสื่อจะนำไปสู่ประชาธิปไตย” สนวิวัฒน์ ยืนยัน และว่า ทุกวันนี้เกิดความขัดแย้งขึ้นทั่วโลกแต่ทั่วทั้งโลกก็ยังอยู่กันได้ นั่นหมายความว่าเราอย่าไปกลัวความขัดแย้ง แต่ต้องกล้าที่จะเปิดพื้นที่ให้พูดคุยกัน ที่สุดแล้วก็จะได้ข้อสรุปนำไปสู่จุดสมดุลได้

สุวรรณี ศรีสูงเนิน กลุ่มคนรักบ้านเกิดบ้านเกิดแห่งนครจ.ชัยภูมิ ให้ข้อเท็จจริงว่า ที่ผ่านมามีเจ้าหน้าที่ทหารกดดันอย่างหนัก เมื่อชาวบ้านจะใช้สิทธิในการปกป้องทรัพยากรของชุมชน ต้องการตัดต้นไม้โครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินและเหมืองโปแตชก็ถูกห้ามปรามเจ้าหน้าที่อ้างแต่ว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย สร้างความแตกแยก นั่นทำให้ชาวบ้านทำอะไรไม่ได้เลย

“ชาวบ้านออกมาเดินประท้วงเพื่อจะให้สื่อมวลชน

หรือคนรอบข้างได้รับรู้ว่าชาวบ้านถูกกระทำอย่างไร แต่ทุกวันนี้ไม่มีสื่อคนไหนเข้ามาในพื้นที่เลย จะมีบ้างแต่ก็ไม่ปรากฏเป็นข่าว มีเพียงสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสที่นำเสนอ” สุวรรณี กล่าวและว่า ชาวบ้านต้องการเพียงแค่สื่อสารให้สังคมรับรู้ถึงความเดือดร้อนทั่วทุกหัวระแหง

สุวรรณี ให้ภาพต่อไปว่า ขณะที่ไม่รู้ว่ามีสื่อมวลชนในพื้นที่เป็นใครบ้าง เพราะมีคนแฝงตัวเข้ามาเยอะ บางรายอ้างว่าเป็นสื่อมวลชนแต่กลับพกปืนเข้ามาด้วย ถามว่าชาวบ้านจะกล้าพูดหรือกล้าสะท้อนความเดือดร้อนออกมาได้อย่างไร

“พื้นที่ของเราไม่มีสื่อเข้าไปดูแลเลย เราแค่อยากให้สื่อเข้ามานำเสนอความเดือดร้อนของเราบ้าง เสรีภาพสื่อคือเสรีภาพประชาชนซึ่งเราก็ไม่รู้ว่ามีเสรีภาพเพียงใด ปกป้องบ้านเกิดตัวเองได้ขนาดไหน อยากให้สื่อและ คสช.รู้ว่าตอนนี้ชาวบ้านเดือดร้อนทุกหย่อมหญ้า” ชาวบ้านนำหน้าชนรงค์ ระบุ

วิไลวรรณ แซ่เตีย ประธานคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย บอกว่า ตั้งแต่มีการรัฐประหารเราพบว่า มีการละเมิดสื่อมวลชนมากยิ่งขึ้น แน่นอนว่า คสช. ต้องเรียกเจ้าของสื่อและบรรณาธิการเข้าไปคุยเพื่อให้นำเสนอไปในทิศทางที่รัฐบาลต้องการ การสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล แต่เรื่องที่กระทบต่อการทำงานของรัฐบาลกลับถูกแทรกแซงจนไม่สามารถนำเสนอสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงได้

“ถ้าสื่อเสนอโดยไม่ถูกปิดกั้น จะนำไปสู่การแก้

ปัญหาและหาทางออกร่วมกัน แต่ถ้าเรายังควบคุมสื่อและแทรกแซงสื่อ ประเด็นปัญหาต่างๆ ยังถูกปิดทับแน่นอนว่าแรงปะทะก็ยิ่งจะเกิดขึ้น” วิไลวรรณ ระบุ

ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กล่าวว่า ที่ผ่านมามีปัญหาคนในชนบทไม่ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดถึง โดยเฉพาะหลังรัฐประหารที่คนชั้นกลางในเมืองอาจมีความสุขแต่คนชนบทเดือดร้อนแสนสาหัส ชาวบ้านอยู่ท่ามกลางความหวาดกลัว

“สิ่งที่ชาวบ้านเผชิญอยู่คือการถูกปิดล้อมข้อมูลข่าวสาร คือความเดือดร้อนไม่ถูกนำเสนอให้กลายเป็นประเด็นสาธารณะ ซึ่งคนที่จะช่วยชาวบ้านแหวกการปิดล้อมนั้นออกมาได้คือสื่อมวลชน” นักวิชาการรายนี้ ระบุ และว่า สื่อมวลชนต้องช่วยไม่ให้ชาวบ้านโดดเดี่ยวด้วยการทำประเด็นปัญหาให้เป็นประเด็นสาธารณะขอเรียกร้องให้มีพื้นที่ให้กับคนตัวเล็กตัวน้อยมากขึ้น และขอให้สื่อทำหน้าที่มากกว่าการรายงานข่าว แต่ต้องตั้งคำถามกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นด้วย เพื่อให้เห็นสิ่งที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง

“ทุกวันนี้สื่อและชาวบ้านกำลังถูกคุกคามด้วยการฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อข่มขู่คุกคามปิดปาก โดยเฉพาะสิ่งที่น่ากลัวที่สุด คือ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ดังนั้นเราต้องมีกฎหมายเพื่อป้องกันการฟ้องร้องในกรณีนี้ที่ชาวบ้านลุกขึ้นมาปกป้องชุมชนของตัวเองเหมือนกับในต่างประเทศ” ไชยณรงค์ ระบุ